

Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων:

στήριξη της μαθησιακής, εργασιακής
και διασυνοριακής κινητικότητας

10η επέτειος

Κοινωνική
Ευρώπη

Το χειρόγραφο ολοκληρώθηκε τον Φεβρουάριο 2018

1^η έκδοση

Ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο ενεργεί εξ ονόματός της φέρει ευθύνη για την ενδεχόμενη χρήση των κάτωθι πληροφοριών.

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2019

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2019.

Εικόνες: © Shutterstock.com

Επιτρέπεται η περαιτέρω χρήση με αναφορά της πηγής.

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής διέπεται από την απόφαση 2011/833/ΕΕ (ΕΕ L 330 της 14.12.2011, σ. 39).

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού που δεν υπόκειται στους κανόνες της ΕΕ για τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας πρέπει να ζητηθεί απευθείας η άδεια των κατόχων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Print ISBN 978-92-76-02742-3 doi:10.2767/22277 KE-01-18-211-EL-C

PDF ISBN 978-92-76-02734-8 doi:10.2767/05078 KE-01-18-211-EL-N

Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων:

στήριξη της μαθησιακής, εργασιακής
και διασυνοριακής κινητικότητας

Περιεχόμενα

Πρόλογος	4
Εισαγωγή	5
Το ΕΠΠ (EQF): Τι είναι και πως λειτουργεί;	6
Περιγραφικοί δείκτες που ορίζουν τα επίπεδα στο ΕΠΠ	17
Πως μπορεί να χρησιμοποιηθεί το ΕΠΠ και ποιος ωφελείται από αυτό;	20
Ποια είναι τα μέχρι σήμερα αποτελέσματα του ΕΠΠ;	25
Μια ματιά στο μέλλον	28
Ακρωνύμια	30

Πρόλογος

«Στον σύγχρονο κόσμο, οι άνθρωποι χρειάζονται ευκαιρίες για να αναπτύξουν και να αξιοποιήσουν τις δεξιότητές τους καθώς κινούνται μεταξύ θέσεων απασχόλησης, μορφών εργασίας και προγραμμάτων περαιτέρω κατάρτισης. Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (ΕΠΠ) αποτελεί ακρογωνιαίο λίθο της συνεργασίας μας ώστε οι δεξιότητες και τα προσόντα των ανθρώπων να καταστούν πιο κατανοητά και να αναγνωρίζονται όταν μετακινούνται είτε στη χώρα τους είτε στο εξωτερικό για εργασία ή σπουδές. Χάρη στο ΕΠΠ, οι εργοδότες μπορούν πιο εύκολα να συγκρίνουν τα προσόντα που αποκτήθηκαν στο εξωτερικό με εκείνα που αποκτήθηκαν σε εθνικό επίπεδο και να κατανοούν καλύτερα το προφίλ δεξιοτήτων των υποψηφίων. Το ΕΠΠ βοηθά τους ανθρώπους να αξιοποιούν το ταλέντο τους, διευκολύνοντας την περαιτέρω εκμάθηση και υποστηρίζοντας την καλύτερη αντιστοιχία των δεξιοτήτων στην αγορά εργασίας.»

Marianne Thyssen

Ευρωπαϊκή Επίτροπος Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων, Δεξιοτήτων και Κινητικότητας του Εργατικού Δυναμικού

Εισαγωγή

Στον σύγχρονο κόσμο, οι άνθρωποι χρειάζονται ένα μεγαλύτερο και ευρύτερο σύνολο δεξιοτήτων για να εργαστούν, να επικοινωνήσουν, να αποκτήσουν πρόσβαση σε πληροφορίες, προϊόντα και υπηρεσίες, και να συμμετάσχουν σε κοινωνικές και πολιτικές δραστηριότητες.

Η σωστή κατανόηση και αποτίμηση των δεξιοτήτων και προσόντων είναι θεμελιώδους σημασίας για να επιτευχθεί μια καλύτερη αντιστοιχία μεταξύ της παροχής δεξιοτήτων και των αναγκών της αγοράς εργασίας. Ένα κοινό ευρωπαϊκό πλαίσιο μπορεί να υποστηρίξει την κατανόηση και αποτίμηση των δεξιοτήτων και των επαγγελματικών προσόντων. Μπορεί επίσης να βοηθήσει τα άτομα να αποκτήσουν και να επικαιροποιήσουν δεξιότητες κατά τη διάρκεια του βίου τους, καθώς κινούνται μεταξύ διαφόρων τύπων και επιπέδων εκπαίδευσης, καθώς και μεταξύ της εκπαίδευσης και της απασχόλησης, τόσο εντός όσο και μεταξύ των χωρών.

Τα προσόντα εκφράζουν τα όσα γνωρίζουν, κατανοούν και είναι σε θέση να κάνουν οι άνθρωποι. Μπορούν να λάβουν διαφορετικές μορφές, όπως ένα (πανεπιστημιακό) δίπλωμα ή ένα πιστοποιητικό (χειροτεχνίας). Η διαφάνεια όσον αφορά τις γνώσεις που απέκτησε πραγματικά το άτομο προκειμένου να εξασφαλίσει ένα προσόν («μαθησιακά αποτελέσματα») είναι βασικής σημασίας προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα άτομα και οι εργοδότες θα δίνουν τη σωστή οικονομική, κοινωνική και επιστημονική αξία στα προσόντα.

Στόχος του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ) για τη διά βίου μάθηση είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της δυνατότητας μεταφοράς των προσόντων. Το ΕΠΠ δημιουργήθηκε το 2008 ως ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς προσόντων, εκφραζόμενο ως μαθησιακά αποτελέσματα με κλιμακούμενα επίπεδα επάρκειας. Το πλαίσιο αυτό χρησιμεύει ως μηχανισμός «μετάφρασης» μεταξύ των διαφόρων συστημάτων προσόντων και των επιπέδων τους. Σκοπός του είναι να ωφεληθούν οι διδασκόμενοι, οι εργαζόμενοι, τα άτομα που αναζητούν εργασία, οι εργοδότες, τα συνδικάτα, οι φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι φορείς αναγνώρισης προσόντων, οι κυβερνητικές αρχές και οι διεθνείς οργανισμοί.

Η σύσταση σχετικά με το ΕΠΠ αναθεωρήθηκε το 2017¹ ώστε το πλαίσιο να προσαρμοστεί στη σημερινή πραγματικότητα και να μπορεί να ανταποκριθεί στις αυριανές προκλήσεις. Η αναθεώρηση διατήρησε τους κύριους στόχους που συμφωνήθηκαν πριν από μια δεκαετία για τη δημιουργία διαφάνειας και αμοιβαίας εμπιστοσύνης στο τοπίο των προσόντων στην Ευρώπη. Η αναθεώρηση ήταν μία από τις 10 βασικές δράσεις της νέας ατζέντας δεξιοτήτων για την Ευρώπη, η οποία αποσκοπεί στη βελτίωση της ποιότητας και της συνάφειας της κατάρτισης, στην προβολή των δεξιοτήτων, και στη βελτίωση της πληροφόρησης για τις δεξιότητες². Όπως υποδηλώνει το όνομά του, το ΕΠΠ είναι επίσης ένα από τα πλαίσια που συμβάλλει στην τήρηση των αρχών του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων³. Η πρώτη από τις 20 αρχές του πυλώνα ορίζει ότι κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση, προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας.

1 2018-80078-0-1, με προθεσμία την 6.12.2018

2 2018-80078-0-1, με προθεσμία την 6.12.2018

3 2018-80078-0-1, με προθεσμία την 6.12.2018

ΕΠΠ: Τι είναι και πώς λειτουργεί?

Τι είναι ένα προσόν;

Σύμφωνα με το ΕΠΠ, ως προσόν νοείται «το επίσημο αποτέλεσμα μιας διαδικασίας αξιολόγησης και επικύρωσης, το οποίο επιτυγχάνεται όταν ο αρμόδιος φορέας διαπιστώνει ότι ένα άτομο έχει επιτύχει μαθησιακά αποτελέσματα που ανταποκρίνονται σε συγκεκριμένες προδιαγραφές».

Γιατί είναι σημαντικά τα προσόντα;

Τα προσόντα εξυπηρετούν διάφορους σκοπούς. Δείχνουν στους εργοδότες αυτά που αναμένεται να γνωρίζουν, να κάνουν και να κατανοούν οι κάτοχοί τους («μαθησιακά αποτελέσματα»). Ενδεχομένως να χρειάζονται για την πρόσβαση σε ορισμένα επαγγέλματα. Βοηθούν τις αρχές και τους φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης να γνωρίζουν το επίπεδο και το περιεχόμενο της μάθησης που έχει αποκτήσει το κάθε άτομο. Επιπλέον, είναι σημαντικά και για τα άτομα, ως έκφραση των προσωπικών επιτευγμάτων τους. Τα επαγγελματικά προσόντα διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ενίσχυση της απασχολησιμότητας, τη διευκόλυνση της κινητικότητας και τη βελτίωση της πρόσβασης σε περαιτέρω εκπαίδευση.

Τα προσόντα συνήθως λαμβάνουν τη μορφή πιστοποιητικών και διπλωμάτων που απονέμονται μετά την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη μάθηση και (ορισμένες φορές) την εργασία. Το περιεχόμενο και το επίπεδο των προσόντων που αποτελούν μέρος ενός πλαισίου διασφάλισης της ποιότητας είναι αξιόπιστες πηγές πληροφοριών. Ενεργούν ως μια μορφή νομίσματος που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα άτομα για σκοπούς απασχόλησης ή περαιτέρω μάθησης.

Μεγαλύτερη διαφάνεια και συγκρισιμότητα των προσόντων μεταξύ των χωρών

Τα ευρωπαϊκά συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι ποικίλα και αντανακλούν τις εθνικές παραδόσεις. Λόγω των μεταξύ τους διαφορών είναι δύσκολο να εκτιμηθεί τι μπορεί ένα άτομο με προσόντα από μια άλλη χώρα να γνωρίζει, να κατανοεί και να είναι σε θέση να κάνει σε μαθησιακά ή εργασιακά πλαίσια. Ως εκ τούτου, η αξία ενός επαγγελματικού προσόντος που απονέμεται σε μια χώρα δεν γίνεται απαραίτητα αντιληπτή σε άλλες, με αποτέλεσμα να εμποδίζεται η «εμπιστοσύνη» στην ποιότητα και στο περιεχόμενο των εν λόγω προσόντων. Το ίδιο ισχύει και για τα προσόντα που απονέμονται εκτός των επίσημων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και από διεθνείς φορείς και οργανισμούς. Αυτή η έλλειψη εμπιστοσύνης μπορεί να επηρεάσει την επαγγελματική εξέλιξη, την πρόσβαση σε ευκαιρίες απασχόλησης και την πρόσβαση σε περαιτέρω μάθηση, δημιουργώντας εμπόδια στην κινητικότητα στην ΕΕ, εντός και εκτός συνόρων.

Το ΕΠΠ είναι ένα κοινό πλαίσιο αναφοράς βάσει του οποίου τα προσόντα από διαφορετικές χώρες μπορούν να συγκριθούν εύκολα. Αυτό επιτυγχάνεται με τη στήριξη της χρήσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων για όλα τα προσόντα, προκειμένου να καταστούν πιο διαφανή και πιο κατανοητά. Με τον τρόπο αυτό, το ΕΠΠ υποστηρίζει τη διασυνοριακή κινητικότητα των διδασκομένων και των εργαζομένων, και προωθεί τη διά βίου μάθηση και την επαγγελματική ανάπτυξη σε όλη την Ευρώπη.

Τι είναι ένα πλαίσιο προσόντων;

Ένα πλαίσιο προσόντων κατηγοριοποιεί τα προσόντα σύμφωνα με ένα σύνολο κριτηρίων επίτευξης καθορισμένων επιπέδων μάθησης. Στοχεύει στη συνένωση σε ενιαίο σύνολο και στο συντονισμό των προσόντων, καθώς και στη βελτίωση της διαφάνειας, της προσβασιμότητας και της ποιότητας των προσόντων σε σχέση με την αγορά εργασίας, το σύστημα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και την κοινωνία των πολιτών.

Τα πλαίσια προσόντων στηρίζουν τη διά βίου μάθηση (ήτοι όλες τις δραστηριότητες μάθησης που επιτελεί ένα άτομο κατά τη διάρκεια του βίου του), με σκοπό να βελτιωθούν οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητές του από προσωπική, πολιτική, κοινωνική και/ή εργασιακή άποψη. Ο ορισμός αυτός καλύπτει όλο το φάσμα της τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

ΕΠΠ: τα μαθησιακά αποτελέσματα ως βασική αρχή

Τα επαγγελματικά προσόντα παρείχαν ανέκαθεν πληροφορίες σχετικά με τη διάρκεια της μάθησης και το ίδρυμα ή την τοποθεσία όπου έλαβε χώρα η μάθηση. Οι πληροφορίες σχετικά με το τι πρέπει να αναμένουμε από τον κάτοχο ενός προσόντος, σε επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, είναι λιγότερο συχνές και διαφανείς.

Το ΕΠΠ, και όλα τα εθνικά πλαίσια προσόντων (ΕΘΠΠ) που συσχετίζονται με αυτό, ακολουθούν μια προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα. Αυτό σημαίνει ότι τόσο το περιεχόμενο όσο και το επίπεδο των προσόντων αντανακλούν αυτά που αναμένεται να γνωρίζουν, να κατανοούν και να είναι σε θέση να κάνουν οι κάτοχοί τους (μαθησιακά αποτελέσματα).

Η στροφή προς τα μαθησιακά αποτελέσματα αυξάνει τη διαφάνεια των προσόντων και βελτιώνει τη συγκρισιμότητά τους μεταξύ και στο εσωτερικό των χωρών (π.χ. μεταξύ διαφορετικών τύπων προσόντων στο ίδιο επίπεδο, ή διαφορετικών επιπέδων επαγγελματικών προσόντων του ίδιου τύπου). Έχοντας ως επίκεντρο τα μαθησιακά αποτελέσματα, το ΕΠΠ μπορεί να βοηθήσει τους πολίτες να βρουν το δρόμο τους σε ένα όλο και πιο ποικιλόμορφο και σύνθετο τοπίο προσόντων.

Η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα υποστηρίζει επίσης την καλύτερη αντιστοιχία μεταξύ των αναγκών της αγοράς εργασίας σε δεξιότητες και της παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενώ συγχρόνως διευκολύνει την επικύρωση της μάθησης που αποκτάται σε διαφορετικά περιβάλλοντα. Εστιάζοντας σε αυτά που γνωρίζει, μπορεί να κάνει και κατανοεί ο διδασκόμενος, τα μαθησιακά αποτελέσματα συμβάλλουν στο άνοιγμα των προσόντων σε μεγαλύτερη ποικιλία μαθησιακών διαδρομών και εμπειριών.

Το κοινό πλαίσιο αναφοράς με τους περιγραφικούς δείκτες για τα επίπεδα αποτελεί το επίκεντρο του ΕΠΠ

Το ΕΠΠ καθορίζεται από οκτώ επίπεδα με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα. Οι συνοδευτικοί περιγραφικοί δείκτες δείχνουν πώς οι προσδοκίες περί γνώσεων, δεξιοτήτων, αυτονομίας και υπευθυνότητας αυξάνονται καθώς οι διδασκόμενοι προχωρούν από το επίπεδο 1 στο επίπεδο 8. Τα επίπεδα αυτά, μαζί με τους περιγραφικούς δείκτες, λειτουργούν ως «πίνακας μετάφρασης» και καθιστούν δυνατή τη σύγκριση των προσόντων από διαφορετικές χώρες και ιδρύματα.

Περιγραφικοί δείκτες μαθησιακών αποτελεσμάτων

Οι περιγραφικοί δείκτες μαθησιακών αποτελεσμάτων του ΕΠΠ (βλέπε σελίδα 17) αντανακλούν δύο διαστάσεις: τα επίπεδα και τους τομείς μάθησης.

Η διάσταση του «επιπέδου» αποτυπώνει τον τρόπο με τον οποίο η πολυπλοκότητα των μαθησιακών αποτελεσμάτων αυξάνεται παράλληλα με τα επίπεδα των προσόντων. Για παράδειγμα, το επίπεδο αυτονομίας που αναμένεται από έναν κάτοχο προσόντων επιπέδου 2 είναι πολύ χαμηλότερο από εκείνο που αναμένεται από έναν κάτοχο προσόντων επιπέδου 7.

Η διάσταση των «τομέων μάθησης» διακρίνει μεταξύ των «γνώσεων», των «δεξιοτήτων» και της «αυτονομίας και υπευθυνότητας», επιτρέποντας την κατηγοριοποίηση διαφορετικών τύπων προσόντων στο ίδιο επίπεδο. Για παράδειγμα, τα προσόντα με το ίδιο συνολικό επίπεδο μαθησιακών αποτελεσμάτων μπορεί να έχουν πιο ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό προσανατολισμό.

Το ΕΠΠ είναι σχεδιασμένο ώστε να καλύπτει όλους τους τύπους και τα επίπεδα προσόντων, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προέρχονται από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ΕΕΚ) και τη γενική παιδεία, καθώς και τα προσόντα που απονέμονται από τον ιδιωτικό τομέα ή από διεθνείς οργανισμούς.

Τα όρια του ΕΠΠ

Στην ΕΕ, οι πολιτικές και οι δράσεις που αφορούν τις δεξιότητες και τα προσόντα (εκτός από εκείνα που παρέχουν πρόσβαση σε νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα) βασίζονται στα άρθρα 165 (εκπαίδευση) και 166 (επαγγελματική κατάρτιση) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και τα δύο άρθρα καθιστούν σαφές ότι η δράση της ΕΕ αφορά την ενθάρρυνση της συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και, εάν είναι αναγκαίο, την υποστήριξη και συμπλήρωση της δράσης τους, σεβόμενη ταυτόχρονα πλήρως τα οικεία συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και την πολιτιστική και γλωσσική ποικιλομορφία.

Το ΕΠΠ:

- δεν αποτελεί πλαίσιο για την εναρμόνιση των προσόντων ή των προτύπων προσόντων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ (αλλά μπορεί να οδηγήσει στην ανάπτυξη παρόμοιων προσόντων μεταξύ δύο ή περισσότερων χωρών).
- δεν προβλέπει την αυτόματη αναγνώριση των προσόντων μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ (αλλά μπορεί να διευκολύνει την αναγνώριση μέσω της αυξημένης διαφάνειας που εξασφαλίζει).
- δεν είναι ένα πλαίσιο που έχει ως επίκεντρο την κατηγοριοποίηση των ατομικών ικανοτήτων μέσω των περιγραφικών δεικτών μαθησιακών αποτελεσμάτων (αλλά μπορεί να εμπνεύσει και να διευκολύνει την αξιολόγηση και την επικύρωση, παραδείγματος χάρη, των δεξιοτήτων που αποκτώνται μέσα από τις εργασιακές εμπειρίες και τις εμπειρίες ζωής).

Πώς λειτουργεί στην πράξη η συσχέτιση με το ΕΠΠ;

Η σύσταση σχετικά με το ΕΠΠ καλεί τα κράτη μέλη να συσχετίσουν τα εθνικά τους πλαίσια ή συστήματα προσόντων με το ΕΠΠ, προκειμένου να καθοριστεί μια σαφής και διαφανής σχέση μεταξύ των εθνικών επιπέδων προσόντων και των οκτώ επιπέδων του ΕΠΠ.

Δεδομένου ότι το ΕΠΠ είναι κατά πρώτο και κύριο λόγο ένα εργαλείο μετάφρασης, τα προσόντα δεν περιλαμβάνονται άμεσα στο ΕΠΠ. Αντίθετα, περιλαμβάνονται στα ΕΘΠΠ, όπου το επίπεδο και η αξία τους στο εξωτερικό μπορεί να γίνει κατανοητή με βάση τα οκτώ επίπεδα του ΕΠΠ. Αυτή η μετάφραση γίνεται αντιληπτή από τους πολίτες, καθώς τα επίπεδα του ΕΠΠ προστίθενται όλο και περισσότερο στα εθνικά πιστοποιητικά και διπλώματα, και περιλαμβάνονται στα ΕΘΠΠ.

Κάθε χώρα που θέλει να συσχετίσει τα εθνικά επίπεδα προσόντων της με το ΕΠΠ οφείλει να καταρτίσει λεπτομερή έκθεση συσχέτισης με βάση τα 10 κριτήρια συσχέτισης του ΕΠΠ που έχουν συμφωνηθεί στο παράρτημα ΙΙΙ της αναθεωρημένης σύστασης σχετικά με το ΕΠΠ.

Τα κριτήρια συσχέτισης πρέπει να εξασφαλίζουν ότι τα ΕΘΠΠ συσχετίζονται με το ΕΠΠ κατά τρόπο συνεκτικό και διαφανή. Τα κριτήρια συμβάλλουν επίσης στη διάρθρωση των εκθέσεων συσχέτισης, οι οποίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν στοιχεία και γραπτές δηλώσεις από εθνικούς φορείς διασφάλισης της ποιότητας και διεθνείς εμπειρογνώμονες.

Κριτήρια συσχέτισης με το ΕΠΠ

1. Οι ευθύνες και/ή οι νομικές αρμοδιότητες όλων των σχετικών εθνικών φορέων που συμμετέχουν στη διαδικασία συσχέτισης καθορίζονται σαφώς και δημοσιεύονται από τις αρμόδιες αρχές.
2. Υπάρχει σαφής και εμφανής σύνδεση μεταξύ των επιπέδων προσόντων στα εθνικά πλαίσια ή συστήματα προσόντων και των περιγραφικών δεικτών για τα επίπεδα του ΕΠΠ.
3. Τα εθνικά πλαίσια ή συστήματα προσόντων και τα προσόντα που περιλαμβάνουν βασίζονται στην αρχή και στο στόχο των μαθησιακών αποτελεσμάτων και συνδέονται με ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης και με τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων, όπου είναι σκόπιμο.
4. Οι διαδικασίες για την ένταξη προσόντων στο ΕΠΠ ή για την περιγραφή της θέσης των προσόντων στο εθνικό σύστημα επαγγελματικών προσόντων είναι διαφανείς.
5. Τα εθνικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας για την εκπαίδευση και την κατάρτιση αναφέρονται στα εθνικά πλαίσια ή συστήματα προσόντων και συνάδουν με τις αρχές για τη διασφάλιση της ποιότητας, όπως αυτές καθορίζονται στο παράρτημα IV της παρούσας σύστασης.
6. Η διαδικασία συσχέτισης περιλαμβάνει τη ρητή βεβαίωση των αρμόδιων για τη διασφάλιση της ποιότητας φορέων πως η έκθεση συσχέτισης είναι σύμφωνη με τις σχετικές εθνικές διατάξεις και πρακτικές για τη διασφάλιση της ποιότητας.
7. Στη διαδικασία συσχέτισης συμμετέχουν διεθνείς εμπειρογνώμονες και οι εκθέσεις συσχέτισης περιλαμβάνουν γραπτή δήλωση από τουλάχιστον δύο εμπειρογνώμονες διεθνούς κύρους από δύο διαφορετικές χώρες σχετικά με τη διαδικασία συσχέτισης.
8. Η αρμόδια αρχή ή αρχές πιστοποιούν τη συσχέτιση των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων προσόντων με το ΕΠΠ. Μια ολοκληρωμένη έκθεση που περιγράφει τη συσχέτιση, μαζί με τα αποδεικτικά στοιχεία της, δημοσιεύεται από τις αρμόδιες αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών σημείων συντονισμού του ΕΠΠ, και εξετάζει ξεχωριστά καθένα από τα κριτήρια. Η ίδια έκθεση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αυτοπιστοποίηση στο πλαίσιο προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, σύμφωνα με τα κριτήρια αυτοπιστοποίησης του χώρου.
9. Εντός έξι μηνών από τη συσχέτιση ή την επικαιροποίηση της έκθεσης συσχέτισης, τα κράτη μέλη και άλλες συμμετέχουσες χώρες δημοσιεύουν την έκθεση συσχέτισης και παρέχουν συναφείς πληροφορίες για σκοπούς σύγκρισης στη σχετική ευρωπαϊκή διαδικτυακή πύλη.
10. Πέραν της διαδικασίας συσχέτισης, όλα τα νέα έγγραφα που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές σχετικά με προσόντα που εντάσσονται στο πλαίσιο των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων προσόντων (π.χ. πιστοποιητικά, διπλώματα, συμπληρώματα πιστοποιητικών, παραρτήματα διπλωμάτων) και/ή μητρώα προσόντων, θα πρέπει να περιλαμβάνουν σαφή αναφορά, μέσω των εθνικών πλαισίων ή συστημάτων προσόντων, στο ενδεδειγμένο επίπεδο του ΕΠΠ.

Ο ρόλος της συμβουλευτικής ομάδας για το ΕΠΠ

Η συμβουλευτική ομάδα για το ΕΠΠ συστάθηκε το 2008 για να εξασφαλίζει τη συνολική συνοχή και να προάγει τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη στη διαδικασία συσχέτισης. Ο ρόλος της επιβεβαιώθηκε από τη σύσταση του 2017.

Η ομάδα προεδρεύεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και απαρτίζεται από εθνικούς εκπροσώπους (δύο ανά κράτος μέλος και για κάθε μία από τις άλλες 11 συμμετέχουσες χώρες), παράγοντες της αγοράς εργασίας, εκπροσώπους της εκπαίδευσης και κατάρτισης και της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και από το Συμβούλιο της Ευρώπης. Υποστηρίζεται από την τεχνογνωσία του Ευρωπαϊκού Κέντρου για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης (Cedefop) και του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (ETF).

Η ομάδα εξετάζει αναλυτικά κάθε έκθεση συσχέτισης και παρέχει ανατροφοδότηση στις συμμετέχουσες χώρες. Η παρουσίαση και εξέταση των εκθέσεων έχει ως στόχο τη βελτίωση της κατανόησης των εθνικών πλαισίων και συστημάτων προσόντων μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν στην υλοποίηση του ΕΠΠ. Σκοπός αυτής της διαδικασίας είναι να προσφέρει μια ρεαλιστική κατανόηση των ΕθΠΠ και της σύνδεσής τους με το ΕΠΠ, καθώς και των προσόντων που περιλαμβάνονται στο ΕθΠΠ, και στους μηχανισμούς διασφάλισης της ποιότητας. Σε αυτή τη διαδικασία αμοιβαίας αξιολόγησης (αξιολόγησης από ομοτίμους), τα μέλη του ΕΠΠ αναλαμβάνουν τον ρόλο των «κριτικών φίλων» και βοηθούν τους συναδέλφους τους από άλλες χώρες να παρουσιάσουν τα συστήματα και τα προσόντα τους με διαφανή τρόπο.

Μια χώρα θεωρείται ότι έχει συσχετιστεί με το ΕΠΠ εφόσον η συμβουλευτική ομάδα για το ΕΠΠ θεωρήσει ότι η έκθεση συσχέτισής της είναι επαρκώς διαφανής και τηρεί το σύνολο των 10 κριτηρίων συσχέτισης με το ΕΠΠ. Εάν η συμβουλευτική ομάδα κρίνει ότι η έκθεση και οι εξηγήσεις που δόθηκαν δεν ήταν ικανοποιητικές, η χώρα θα κληθεί να παράσχει διευκρινίσεις ή να υποβάλει αναθεωρημένη έκθεση στο πλαίσιο μιας άλλης συνεδρίασης της συμβουλευτικής ομάδας για το ΕΠΠ.

Ως κεντρικό φόρουμ συζήτησης μεταξύ της Επιτροπής, των κρατών μελών και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με την υλοποίηση του ΕΠΠ, η συμβουλευτική ομάδα για το ΕΠΠ διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην οικοδόμηση εμπιστοσύνης μεταξύ των χωρών που συμμετέχουν στο ΕΠΠ. Η εμπιστοσύνη αναπτύσσεται περαιτέρω μέσω δραστηριοτήτων αμοιβαίας μάθησης με συγκεκριμένη θεματική εστίαση.

Η αναθεώρηση της σύστασης σχετικά με το ΕΠΠ τον Μάιο 2017

Με τη θέσπιση του ΕΠΠ ξεκίνησε η διαδικασία βελτίωσης της συγκρισιμότητας των προσόντων στην Ευρώπη. Το 2017, η σύσταση σχετικά με το ΕΠΠ –που έλαβε την ισχυρή στήριξη όλων των κρατών μελών– αναθεωρήθηκε για να συμπεριλάβει νέα στοιχεία που θα βοηθήσουν το πλαίσιο να προσαρμοστεί στις προκλήσεις του σήμερα και του αύριο. Στα νέα αυτά στοιχεία περιλαμβάνονται τα εξής:

- πρόσκληση προς τα κράτη μέλη να επικαιροποιούν τη συσχέτιση των ΕΘΠΠ με το ΕΠΠ·
- αναθεωρημένες αρχές διασφάλισης της ποιότητας με επίκεντρο τα προσόντα·
- ανταλλαγές πληροφοριών και διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών μελών, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνοχή των επιπέδων που προβλέπονται για τα διεθνή προσόντα τα οποία περιλαμβάνονται στα ΕΘΠΠ τους·
- δυνατότητα ανάπτυξης και εφαρμογής κριτηρίων και διαδικασιών που θα επιτρέψουν τη σύγκριση των πλαισίων προσόντων τρίτων χωρών με το ΕΠΠ·
- συστάσεις για τη βελτίωση της επικοινωνίας σχετικά με το ΕΠΠ.

Επιπλέον, οι υφιστάμενες πρακτικές έγιναν πιο διαφανείς με τη συμπερίληψή τους στη σύσταση (π.χ. κριτήρια συσχέτισης με το ΕΠΠ).

Επικαιροποίηση της συσχέτισης με το ΕΠΠ

Οι εκθέσεις συσχέτισης με το ΕΠΠ δεν αποτελούν αποτελούν παρά απλά «στιγμιότυπα» και θα καταλήξουν εν τέλει να είναι παρωχημένες, καθώς τα εθνικά πλαίσια και συστήματα προσόντων εξελίσσονται. Για τον λόγο αυτό, η αναθεωρημένη σύσταση σχετικά με το ΕΠΠ καλεί τα κράτη μέλη να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν, όπου κρίνεται σκόπιμο, τις οικείες εκθέσεις συσχέτισης. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στις εκθέσεις συσχέτισης θα πρέπει να είναι ακριβείς και διαφανείς, καθώς αυτό επηρεάζει άμεσα τον βαθμό αξιοπιστίας των ΕΘΠΠ. Με τον τρόπο αυτό, η μετάφραση των εθνικών επιπέδων προσόντων σε επίπεδα ΕΠΠ θα παραμένει επίκαιρη και θα συμβαδίζει με τα εθνικά συστήματα προσόντων. Αυτό καθορίζει επίσης τον βαθμό στον οποίο το ΕΠΠ μπορεί να διευκολύνει τη συγκρισιμότητα και τη δυνατότητα μεταφοράς των προσόντων.

Η συσχέτιση των ΕΘΠΠ με το ΕΠΠ, και η συγκρισιμότητα που παρέχεται μέσω αυτής, επηρεάζει επίσης την επανεξέταση και ανανέωση των προσόντων. Η διαδικασία της αμοιβαίας μάθησης που λαμβάνει χώρα σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να καταδείξει τυχόν αλλαγές στο σύστημα εκπαίδευσης, κατάρτισης και προσόντων που μπορούν να ωφελήσουν τους διδασκομένους.

Δημοσίευση των εκθέσεων συσχέτισης

Οι χώρες που έχουν συσχετιστεί με το ΕΠΠ καλούνται να δημοσιοποιήσουν τα αποτελέσματα της διαδικασίας εντός έξι μηνών, τόσο σε εθνικό όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Σε ευρωπαϊκό επίπεδο, αυτό γίνεται επί του παρόντος μέσω της πύλης για τις ευκαιρίες μάθησης και προσόντων.

Οι χώρες μπορούν επίσης να μοιράζονται τις πληροφορίες στις εθνικές βάσεις δεδομένων ή μητρώα προσόντων, μέσω της σύνδεσής τους με την πύλη Ευκαιριών Μάθησης και Προσόντων, ή να δημοσιεύουν τα προσόντα τους στην ευρωπαϊκή ταξινόμηση για τις δεξιότητες/ικανότητες, τα προσόντα και τα επαγγέλματα (ESCO). Τα δεδομένα σχετικά με τα προσόντα πρέπει να περιλαμβάνουν το επίπεδο ΕΠΠ (και ΕΘΠΠ), καθώς και πληροφορίες σχετικά με τα μαθησιακά αποτελέσματα. Οι δημοσιευόμενες πληροφορίες καθιστούν τα προσόντα ευπρόσιτα σε ιδιώτες, εργοδότες, φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, φορείς αναγνώρισης προσόντων, και ούτω καθεξής.

Επίπεδα ΕΠΠ στα πιστοποιητικά, συμπληρώματα και παραρτήματα καθώς και στα μητρώα προσόντων

Μόλις συσχετίζονται με το ΕΠΠ, οι χώρες καλούνται να προσθέσουν μια σαφή αναφορά στο αντίστοιχο επίπεδο του ΕΠΠ σε όλα τα έγγραφα πιστοποίησης προσόντων που εκδίδονται από τις αρμόδιες αρχές (π.χ. πιστοποιητικά, διπλώματα, συμπληρώματα, παραρτήματα), και/ή μητρώα προσόντων. Η αναγραφή στα πιστοποιητικά και διπλώματα συμβάλλει ώστε το ΕΠΠ (και το ΕΘΠΠ) να γίνεται αντιληπτό από ιδιώτες και εργοδότες.

Αρχές διασφάλισης της ποιότητας ΕΠΠ

Η εμπιστοσύνη στην ποιότητα και στο επίπεδο των προσόντων με επίπεδο ΕΠΠ είναι απαραίτητη για τη στήριξη της κινητικότητας πέραν των τομειακών και γεωγραφικών συνόρων, καθιστώντας απαραίτητη τη διασφάλιση της ποιότητας. Η σύσταση του 2017 ενίσχυσε τις αρχές διασφάλισης της ποιότητας του ΕΠΠ, οι οποίες έχουν ως εξής:

- Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι τα προσόντα με επίπεδο ΕΠΠ είναι σύμφωνα με τις κοινές αρχές διασφάλισης της ποιότητας που προβλέπονται στο παράρτημα IV, με την επιφύλαξη των εθνικών αρχών διασφάλισης της ποιότητας που ισχύουν για τα εθνικά προσόντα.
- Το κριτήριο συσχέτισης με τα επίπεδα 5 και 6 του ΕΠΠ αφορούν τη διασφάλιση της ποιότητας. Το κριτήριο 5 ζητεί τα εθνικά συστήματα διασφάλισης της ποιότητας για την εκπαίδευση και την κατάρτιση να αναφέρονται στα εθνικά πλαίσια ή συστήματα προσόντων και να συνάδουν με τις αρχές για τη διασφάλιση της ποιότητας, όπως αυτές καθορίζονται στο παράρτημα IV της παρούσας σύστασης. Το κριτήριο 6 ορίζει ότι η διαδικασία συσχέτισης περιλαμβάνει τη ρητή βεβαίωση των αρμόδιων για τη διασφάλιση της ποιότητας φορέων ότι η έκθεση συσχέτισης είναι σύμφωνη με τις σχετικές εθνικές ρυθμίσεις, διατάξεις και πρακτικές για τη διασφάλιση της ποιότητας.

- Το παράρτημα IV της σύστασης για το ΕΠΠ περιέχει 10 αρχές διασφάλισης της ποιότητας προσόντων που εντάσσονται στα εθνικά πλαίσια ή συστήματα επαγγελματικών προσόντων τα οποία συσχετίζονται με το ΕΠΠ. Οι εν λόγω αρχές ορίζουν ότι όλα τα προσόντα με επίπεδο ΕΠΠ θα πρέπει να διαθέτουν διασφάλιση ποιότητας προκειμένου να ενισχύεται η εμπιστοσύνη στο επίπεδο και στην ποιότητά τους. Οι αρχές αυτές είναι συμβατές με τα δύο υφιστάμενα ευρωπαϊκά πλαίσια για τη διασφάλιση της ποιότητας: το πλαίσιο ευρωπαϊκών προτύπων και κατευθυντηρίων γραμμών (ESG) για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και το ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ΕΕΚ (EQAVET).

Αρχές διασφάλισης της ποιότητας των προσόντων με επίπεδο ΕΠΠ

Σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις και λαμβανομένων υπόψη των κλαδικών διαφορών, η διασφάλιση της ποιότητας των προσόντων με επίπεδο ΕΠΠ θα πρέπει:

- να εξετάζει τον σχεδιασμό των προσόντων καθώς και την εφαρμογή της προσέγγισης που βασίζεται στα μαθησιακά αποτελέσματα,
 - να διασφαλίζει έγκυρη και αξιόπιστη εκτίμηση με βάση συμφωνημένα και διαφανή πρότυπα που βασίζονται στα μαθησιακά αποτελέσματα και να εξετάζει τη διαδικασία πιστοποίησης,
 - να αποτελείται από μηχανισμούς και διαδικασίες ανατροφοδότησης για διαρκή βελτίωση,
 - να περιλαμβάνει τη συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων σε όλα τα στάδια της διαδικασίας,
 - να αποτελείται από συνεπείς μεθόδους αξιολόγησης, οι οποίες να συνδυάζουν την αυτοαξιολόγηση με την εξωτερική επιθεώρηση,
 - να αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της εσωτερικής διοίκησης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων εξωτερικής ανάθεσης, των φορέων που χορηγούν προσόντα με επίπεδο ΕΠΠ,
 - να βασίζεται σε σαφείς και μετρήσιμους στόχους, πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές,
 - να υποστηρίζεται από επαρκείς πόρους,
 - να περιλαμβάνει τακτική επιθεώρηση των υφιστάμενων εξωτερικών φορέων ή οργανισμών παρακολούθησης που διενεργούν τη διασφάλιση ποιότητας,
 - να περιλαμβάνει την ηλεκτρονική προσβασιμότητα των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης.
-

Το ΕΠΠ και τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων

Το ΕΠΠ και τα ΕΘΠΠ, χρησιμοποιώντας την προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα, θα πρέπει να προσφέρουν καλύτερη στήριξη στα άτομα κατά τις μεταβάσεις i) μεταξύ των διαφόρων επιπέδων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ii) εντός και μεταξύ των τομέων της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, iii) μεταξύ εκπαίδευσης, κατάρτισης και αγοράς εργασίας και iv) εντός και εκτός συνόρων.

Σύμφωνα με την αναθεωρημένη σύσταση, τα κράτη μέλη της ΕΕ συμφώνησαν ότι αν τα ΕΘΠΠ περιέχουν ή συνδέονται με συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων, αυτά πρέπει να αξιοποιούνται με συντονισμένο τρόπο προκειμένου να στηρίζουν τις μεταβάσεις και να διευκολύνουν την εξέλιξη. Ως εκ τούτου, αναπτύχθηκαν επτά αρχές που είναι συμβατές με τα υπάρχοντα εργαλεία διαφάνειας για τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων, όπως το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS) στην τριτοβάθμια εκπαίδευση και το ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (ECVET).

Το ΕΠΠ και το πλαίσιο προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Το ΕΠΠ είναι συμβατό με το πλαίσιο προσόντων για τον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και με τους περιγραφικούς δείκτες κύκλων του πλαισίου αυτού. Το πλαίσιο συμφωνήθηκε από τους αρμόδιους για την εκπαίδευση υπουργούς στο πλαίσιο της διακυβερνητικής διαδικασίας της Μπολόνια το 2005. Με εξαίρεση το Κοσσυφοπέδιο⁴, όλες οι χώρες του ΕΠΠ λαμβάνουν μέρος στη διαδικασία της Μπολόνια. Ο σύντομος κύκλος (που μπορεί να συνδέεται με τον πρώτο κύκλο ή να εντάσσεται σε αυτόν), ο πρώτος, ο δεύτερος και ο τρίτος κύκλος του πλαισίου αντιστοιχούν στα επίπεδα 5-8 του ΕΠΠ αντιστοίχως.

Η πλειονότητα των χωρών που έχουν συσχετιστεί με το ΕΠΠ συνέταξαν ενιαία έκθεση που περιλαμβάνει μεταξύ άλλων την αυτοπιστοποίηση στο πλαίσιο προσόντων του ευρωπαϊκού χώρου τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

4 Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την Απόφαση του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών 1244/1999 και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπέδιου.

Περιγραφικοί δείκτες που ορίζουν τα επίπεδα στο ΕΠΠ

Γνώσεις

Δεξιότητες

Στο ΕΠΠ, οι γνώσεις περιγράφονται ως θεωρητικές ή/και αντικειμενικές.

Στο ΕΠΠ, οι δεξιότητες περιγράφονται ως γνωστικές (χρήση λογικής, διαισθητικής και δημιουργικής σκέψης) και πρακτικές (αφορούν τη χειρωνακτική επιδεξιότητα και τη χρήση μεθόδων, υλικών, εργαλείων και οργάνων).

Επίπεδο 1	Βασικές γενικές γνώσεις	Βασικές δεξιότητες που απαιτούνται για την εκτέλεση απλών εργασιών
Επίπεδο 2	Βασικές αντικειμενικές γνώσεις ενός πεδίου εργασίας ή σπουδής	Βασικές γνωστικές και πρακτικές δεξιότητες που απαιτούνται για την αξιοποίηση σχετικών πληροφοριών με σκοπό την εκτέλεση εργασιών και την επίλυση συνήθων προβλημάτων με τη χρήση απλών κανόνων και εργαλείων
Επίπεδο 3	Γνώση αντικειμενικών στοιχείων, αρχών, διαδικασιών και γενικών εννοιών σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής	Φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εκτέλεση εργασιών και την επίλυση προβλημάτων με επιλογή και εφαρμογή βασικών μεθόδων, εργαλείων, υλικών και πληροφοριών
Επίπεδο 4	Αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις γενικού φάσματος σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής	Φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση λύσεων σε συγκεκριμένα προβλήματα σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής
Επίπεδο 5	Ευρείες, εξειδικευμένες, αντικειμενικές και θεωρητικές γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής και επίγνωση των ορίων των γνώσεων αυτών	Ευρύ φάσμα γνωστικών και πρακτικών δεξιοτήτων που απαιτούνται για την εξεύρεση δημιουργικών λύσεων σε αφηρημένα προβλήματα
Επίπεδο 6	Προχωρημένες γνώσεις σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής, οι οποίες συνεπάγονται κριτική κατανόηση θεωριών και αρχών	Προχωρημένες δεξιότητες, απόδειξη δεξιοτεχνίας και καινοτομίας, που απαιτούνται για την επίλυση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων σε εξειδικευμένο πεδίο εργασίας ή σπουδής
Επίπεδο 7	Πολύ εξειδικευμένες γνώσεις, μερικές από τις οποίες είναι γνώσεις αιχμής σε ένα πεδίο εργασίας ή σπουδής, ως βάση για πρωτότυπη σκέψη ή/και έρευνα Κριτική επίγνωση των ζητημάτων γνώσης σε ένα πεδίο και στη διασύνδεσή του με διαφορετικά πεδία	Εξειδικευμένες δεξιότητες επίλυσης προβλημάτων, οι οποίες απαιτούνται στην έρευνα και/ή στην καινοτομία προκειμένου να αναπτυχθούν νέες γνώσεις και διαδικασίες και να ενσωματωθούν γνώσεις από διαφορετικά πεδία
Επίπεδο 8	Γνώσεις στα πλέον προχωρημένα όρια ενός πεδίου εργασίας ή σπουδής και στη διασύνδεσή του με άλλα πεδία	Οι πλέον προχωρημένες και εξειδικευμένες δεξιότητες και τεχνικές, συμπεριλαμβανομένης της σύνθεσης και της αξιολόγησης, που απαιτούνται για την επίλυση κρίσιμων προβλημάτων στην έρευνα ή/και στην καινοτομία και για τη διεύρυνση και τον επαναπροσδιορισμό των υφιστάμενων γνώσεων ή της υφιστάμενης επαγγελματικής πρακτικής

Υπευθυνότητα και αυτονομία

Στο ΕΠΠ, η υπευθυνότητα και αυτονομία περιγράφεται ως η ικανότητα του διδασκόμενου να εφαρμόζει γνώσεις και δεξιότητες αυτόνομα και με υπευθυνότητα.

Εργασία ή σπουδή υπό άμεση επίβλεψη σε δομημένο πλαίσιο	Επίπεδο 1
Εργασία ή σπουδή υπό επίβλεψη και με κάποια αυτονομία	Επίπεδο 2
Ανάληψη ευθύνης για την εκκλήρωση καθηκόντων στην εργασία ή στη σπουδή Προσαρμογή της προσωπικής συμπεριφοράς στις περιστάσεις κατά την επίλυση προβλημάτων	Επίπεδο 3
Άσκηση αυτοδιαχείρισης βάσει κατευθύνσεων σε περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής που είναι συνήθως προβλέψιμα, αλλά υπόκεινται σε αλλαγές Επίβλεψη της συνήθους εργασίας άλλων ατόμων, αναλαμβάνοντας κάποια ευθύνη για την αξιολόγηση και τη βελτίωση των δραστηριοτήτων εργασίας ή σπουδής	Επίπεδο 4
Άσκηση διαχείρισης και επίβλεψης στο πλαίσιο δραστηριοτήτων εργασίας ή σπουδής όπου συμβαίνουν απρόβλεπτες αλλαγές Αξιολόγηση και ανάπτυξη της προσωπικής απόδοσης και της απόδοσης άλλων ατόμων	Επίπεδο 5
Διαχείριση σύνθετων τεχνικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων ή σχεδίων εργασίας, με ανάληψη ευθύνης για τη λήψη αποφάσεων σε απρόβλεπτα περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής Ανάληψη ευθύνης για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων	Επίπεδο 6
Διαχείριση και μετασχηματισμός σε περιβάλλοντα εργασίας ή σπουδής που είναι σύνθετα, απρόβλεπτα και απαιτούν νέες στρατηγικές προσεγγίσεις Ανάληψη ευθύνης για τη συνεισφορά στις επαγγελματικές γνώσεις και πρακτικές και/ή για την αξιολόγηση της στρατηγικής απόδοσης ομάδων	Επίπεδο 7
Επίδειξη ουσιαστικού κύρους, καινοτομίας, αυτονομίας, επιστημονικής και επαγγελματικής ακεραιότητας και σταθερής προσήλωσης στη διαμόρφωση νέων ιδεών ή διαδικασιών στην πρωτοπορία πλαισίων εργασίας ή σπουδής, συμπεριλαμβανομένης της έρευνας	Επίπεδο 8

**Πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί
το ΕΠΠ και ποιος ωφελείται
από αυτό;**

Το ΕΠΠ δημιουργήθηκε για διάφορους σκοπούς. Αν και βασικός σκοπός του είναι να βοηθά τους πολίτες να συνεχίζουν την πορεία τους στη μάθηση και στην απασχόληση, το πλαίσιο στηρίζει επίσης τους ενδιαφερομένους στον τομέα της εκπαίδευσης, της κατάρτισης και της απασχόλησης για τη βελτίωση των πολιτικών και πρακτικών τους. Ως ένα ολοκληρωμένο και περιεκτικό πλαίσιο αναφοράς για τα προσόντα, που αφορά όλους τους τύπους και τα επίπεδα, το ΕΠΠ έχει πολλούς χρήστες: από ιδιώτες, εργοδότες, συνδικάτα, φορείς παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, φορείς αναγνώρισης προσόντων έως κυβερνητικές αρχές και διεθνείς οργανισμούς.

Ορισμένα από τα οφέλη που έχουν αποκομιστεί ή αναμένονται να αποκομιστούν από διαφορετικές ομάδες-στόχους συνοψίζονται παρακάτω.

Το ΕΠΠ στηρίζει τις σταδιοδρομίες στην αγορά εργασίας

Τα προσόντα παρέχουν πρόσβαση σε θέσεις εργασίας και αποτελούν τη βάση πάνω στην οποία χτίζονται οι σταδιοδρομίες. Για την απόκτηση μιας θέσης εργασίας, ή την αλλαγή θέσης εργασίας, τα προσόντα πρέπει να γίνονται κατανοητά, να κρίνονται δίκαια και να αποτιμώνται ορθά από τους εργοδότες και άλλους φορείς της αγοράς εργασίας. Επομένως, είναι απαραίτητο να μπορεί ένα προσόν να δείχνει τι γνωρίζει, κατανοεί και είναι σε θέση να κάνει ο κάτοχός του.

Η χρήση των μαθησιακών αποτελεσμάτων για την περιγραφή των προσόντων –και τη συμπερίληψη των ευρωπαϊκών και εθνικών επιπέδων προσόντων σε αυτά– διευκολύνει την ερμηνεία των προσόντων των αιτούντων από τους εργοδότες.

Το ΕΠΠ επιτρέπει επίσης στους εργοδότες να αξιολογούν καλύτερα τα προσόντα άλλων χωρών και ιδρυμάτων που δεν γνωρίζουν. Μπορούν να κατανοούν καλύτερα το επίπεδο κάθε υποψηφίου, να συγκρίνουν τα προσόντα του με τα εθνικά προσόντα, να εξακριβώνουν τη συνάφεια των εν λόγω προσόντων και να διαπιστώνουν πώς τα μαθησιακά αποτελέσματα ταιριάζουν με τις ανάγκες μιας εταιρείας ή ενός κλάδου.

Μέσω του ΕΠΠ, οι εργοδότες μπορούν να αντιμετωπίζουν την Ευρώπη ως έναν ενιαίο χώρο προσόντων. Αυτό μειώνει τα εμπόδια στην κινητικότητα των εργαζομένων, υποστηρίζει την καλύτερη χρήση των υφιστάμενων γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων, και βελτιώνει την αντιστοιχία μεταξύ της ζήτησης και της προσφοράς εργασίας.

Το ΕΠΠ προωθεί μια κοινή γλώσσα μεταξύ της εκπαίδευσης και κατάρτισης και της αγοράς εργασίας

Πρωθώντας τη στροφή προς τα μαθησιακά αποτελέσματα, το ΕΠΠ μπορεί επίσης να διευκολύνει τον διάλογο σχετικά με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας και τις διατάξεις των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ο διαρθρωμένος διάλογος που χρησιμοποιεί τα μαθησιακά αποτελέσματα ως κοινή γλώσσα συμβάλλει στην ενίσχυση της συνάφειας και της ελκυστικότητας των προσόντων.

Το ΕΠΠ και τα ΕΘΠΠ ως χάρτες που βοηθούν τους διδασκομένους να αποφασίζουν σχετικά με την περαιτέρω εκπαίδευση και κατάρτιση

Το ΕΠΠ, καθώς συνδέεται στενά με τα ΕΘΠΠ σε 39 ευρωπαϊκές χώρες⁵, παρέχει έναν ολοκληρωμένο χάρτη για όλους τους τύπους και τα επίπεδα προσόντων στην Ευρώπη. Τα πλαίσια αυτά, που είναι ολόενα και περισσότερο προσβάσιμα μέσω των εθνικών βάσεων δεδομένων προσόντων, μπορούν να χρησιμοποιούνται από τους διδασκομένους για να προσδιορίζουν το επίπεδο ενός συγκεκριμένου προσόντος και τον τρόπο με τον οποίο αυτό σχετίζεται με άλλα προσόντα. Καθώς λειτουργεί ως χάρτης που συνδέει διαφορετικά ΕΘΠΠ, το ΕΠΠ αφορά διάφορες ομάδες διδασκομένων και παρέχει μια εύκολα προσβάσιμη επισκόπηση των προσόντων και των διαδρομών προσόντων. Τα άτομα που επιδιώκουν την περαιτέρω εκπαίδευση ή κατάρτιση μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα πλαίσια ως αφετηρία για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με συγκεκριμένα μαθήματα και προγράμματα.

Το ΕΠΠ και τα ΕΘΠΠ είναι φορείς διευκόλυνση της διά βίου μάθησης

Το άνοιγμα των προσόντων σε μεγαλύτερο εύρος μαθησιακών εμπειριών, για παράδειγμα κατά τον χρόνο εργασίας και αναψυχής, είναι απαραίτητο για την προώθηση της διά βίου μάθησης. Η προσέγγιση με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα παρέχει τη δυνατότητα να ληφθούν υπόψη οι εμπειρίες που αποκτώνται και εκτός της τυπικής εκπαίδευσης.

Η επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης στην Ευρώπη

Οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες έχουν πλέον προβεί σε ρυθμίσεις για την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης. Με τις ρυθμίσεις αυτές, εξασφαλίζεται ότι η προηγούμενη μάθηση των διδασκομένων θα προσδιοριστεί, θα αξιολογηθεί και, εφόσον πληροί τις συμφωνημένες απαιτήσεις και πρότυπα, θα αναγνωριστεί μερικώς ή πλήρως ως τίτλος προσόντων. Αυτό είναι σημαντικό για τους πολίτες, καθώς αποφεύγονται οι αλληλεπικαλύψεις, και λαμβάνονται υπόψη οι ποικιλόμορφες και πλούσιες μαθησιακές εμπειρίες⁶.

Οι ευέλικτες μαθησιακές διαδρομές αποτελούν σημαντικές προϋποθέσεις για τη διευκόλυνση της διά βίου μάθησης. Οι ρυθμίσεις μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων αποτελούν μέρος αυτής της προσέγγισης. Το ΕΠΠ και η προσέγγισή του με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα στηρίζει τη μεταφορά και συσσώρευση ακαδημαϊκών μονάδων και μπορεί, μαζί με την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης, να διευκολύνει άμεσα τη διά βίου μάθηση.

5 2018-80078-0-1, με προθεσμία την 6.12.2018

6 2018-80078-0-1, με προθεσμία την 6.12.2018

Τα προσόντα με επίπεδο ΕΠΠ αποτελούν αξιόπιστο νόμισμα

Δεδομένου ότι τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης διαφέρουν από χώρα σε χώρα, μπορεί να είναι δύσκολο να εκτιμηθεί η αξία και η συνάφεια των προσόντων που έχουν αποκτηθεί στο εξωτερικό. Ως εκ τούτου, υπάρχει ο κίνδυνος της μη δίκαιης κρίσης και αξιολόγησης των προσόντων. Το ίδιο πρόβλημα μπορεί να προκύψει όταν συνδυάζονται προσόντα από διαφορετικούς τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης και διαφορετικά ιδρύματα.

Πλέον, τα επίπεδα του ΕΠΠ περιλαμβάνονται όλο και περισσότερο στα εθνικά πιστοποιητικά και διπλώματα σε όλη την Ευρώπη, δίνοντας μια σαφή εικόνα του τρόπου με τον οποίο ένα συγκεκριμένο προσόν σχετίζεται με άλλα σε ένα ευρύτερο ευρωπαϊκό πλαίσιο. Η συστηματική και μακροχρόνια συνεργασία μεταξύ των χωρών μέσω του ΕΠΠ και των ΕΘΠΠ, τα οποία δρουν ως «φύλακες» των προσόντων που διαθέτουν διασφάλιση ποιότητας, εξασφαλίζουν ότι τα επίπεδα αυτά είναι αξία εμπιστοσύνης σε όλη την Ευρώπη. Ως αποτέλεσμα, οι πολίτες μπορούν πιο εύκολα να διακρίνουν μεταξύ των προσόντων που μπορούν να εμπιστευτούν και εκείνων που δεν μπορούν, ή που είναι «ψεύτικα». Με αυτό τον τρόπο, το ΕΠΠ χρησιμεύει επίσης ως ένα είδος «προστασίας των καταναλωτών».

Το ΕΠΠ διευκολύνει την αναγνώριση των προσόντων

Το ΕΠΠ διευκολύνει την αναγνώριση των προσόντων με την προώθηση της χρήσης των μαθησιακών αποτελεσμάτων, επιτρέποντας στους κατόχους και αποδέκτες των προσόντων να αξιολογούν άμεσα το περιεχόμενο, το επίπεδο και το προφίλ των συγκεκριμένων προσόντων.

Το ΕΠΠ λειτουργεί συνδυαστικά με άλλα ευρωπαϊκά και διεθνή μέσα που στηρίζουν την αναγνώριση των προσόντων. Μολονότι τα μέσα αυτά επικεντρώνονται σε προσόντα που υπόκεινται σε ρυθμίσεις και/ή σε ακαδημαϊκά προσόντα, το ΕΠΠ υποστηρίζει την αναγνώριση της μάθησης για όλα τα προσόντα.

Ευρωπαϊκά και διεθνή μέσα που στηρίζουν την αναγνώριση των προσόντων

- Η οδηγία 2005/36/ΕΚ αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων στην ΕΕ, επιτρέποντας στους επαγγελματίες να διασχίζουν τα σύνορα και να ασκούν το επάγγελμά τους ή να παρέχουν υπηρεσίες στο εξωτερικό⁷.
- Η Σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση των προσόντων⁸ είναι μια διεθνής συμφωνία που θεσπίστηκε από την UNESCO και το Συμβούλιο της Ευρώπης και καθιστά δυνατή την αναγνώριση των ακαδημαϊκών προσόντων στην Ευρώπη και πέραν αυτής.
- Το δίκτυο ENIC/NARIC⁹ είναι ένα δίκτυο εθνικών κέντρων που έχει συσταθεί για την άμεση στήριξη φορέων και πολιτών κατά την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων.

7 2018-80078-0-1, με προθεσμία την 6.12.2018

8 <https://rm.coe.int/168007f2c7>

9 <http://www.enic-naric.net/>

Το ΕΠΠ στηρίζει άλλα εργαλεία διαφάνειας της ΕΕ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, έχει δρομολογήσει μια σειρά από εργαλεία που υποστηρίζουν τον εκσυγχρονισμό των ευρωπαϊκών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης κατά την τελευταία δεκαετία. Εστιάζοντας στην ανάγκη για αυξημένη διαφάνεια και συγκρισιμότητα των δεξιοτήτων και προσόντων, τα εργαλεία αυτά στηρίζουν τη γεωγραφική και διά βίου μάθηση των πολιτών. Η προοπτική με βάση τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορεί να θεωρηθεί ως το «συνδετικό υλικό» μεταξύ όλων αυτών των εργαλείων, επιδεικνύοντας σεβασμό προς την ποικιλομορφία των εθνικών λύσεων, αλλά επιτρέποντάς τους παράλληλα να συνδυάζονται αποτελεσματικά.

Πολλά από αυτά τα εργαλεία αφορούν άμεσα τους πολίτες, όπως το Europass και τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων για την τριτοβάθμια εκπαίδευση (ECTS) και την ΕΕΚ (ECVET). Ενώ το Europass στηρίζει τα άτομα κατά τη μάθηση και τη σταδιοδρομία τους, τα συστήματα ακαδημαϊκών μονάδων διευκολύνουν τις ευέλικτες διαδρομές μάθησης και τη διά βίου μάθηση.

Μια άλλη σειρά εργαλείων στηρίζει το έργο των εθνικών αρχών και θεσμικών οργάνων, και καλύπτει έμμεσα τις ανάγκες μεμονωμένων πολιτών. Πρόκειται για μια σειρά από πρωτοβουλίες επαγγελματικού προσανατολισμού και επικύρωσης της μάθησης, με τις ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες να αποτελούν κίνητρο για τη θέσπιση εθνικών ρυθμίσεων και την ανταλλαγή πρακτικών. Τα εργαλεία στήριξης της συνεργασίας για τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ESG) και στην ΕΕΚ (EQAVET) στοχεύουν στην αύξηση της εμπιστοσύνης και της διαφάνειας μεταξύ των χωρών. Επιπλέον, με την εισαγωγή της ταξινόμησης ESCO, η Επιτροπή δημιούργησε μια ορολογία η οποία στηρίζει την εστίαση στα μαθησιακά αποτελέσματα και την ενίσχυση του διαλόγου μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών στους τομείς της εκπαίδευσης και της κατάρτισης και της αγοράς εργασίας.

**Ποια είναι τα μέχρι σήμερα
αποτελέσματα του ΕΠΠ;**

Επισκόπηση

Από το 2008, συμμετέχουν στο ΕΠΠ 39 χώρες. Εκτός από τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ, ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει 11 κράτη μη μέλη (Αλβανία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Βόρεια Μακεδονία, Ισλανδία, Κοσσυφοπέδιο¹⁰, Λιχτενστάιν, Μαυροβούνιο, Νορβηγία, Σερβία, Ελβετία και Τουρκία).

Επί του παρόντος, 35 χώρες (27 κράτη μέλη της ΕΕ και 8 κράτη μη μέλη) έχουν συσχετίσει τα εθνικά τους πλαίσια ή συστήματα προσόντων με το ΕΠΠ. Αυτό σημαίνει ότι έχει καθιερωθεί μια σαφής σχέση μεταξύ του εθνικού και ευρωπαϊκού επιπέδου. Οι περισσότερες εκθέσεις συσχέτισης έχουν επίσης δημοσιευθεί στην πύλη ευκαιριών μάθησης και προσόντων στην Ευρώπη¹¹.

Για να επιτευχθεί η πλήρης εφαρμογή του πλαισίου και να ευαισθητοποιήσει το ευρύ κοινό, οι χώρες θα πρέπει να λάβουν μέτρα ώστε τα προσόντα τους να περιέχουν σαφή αναφορά στο αντίστοιχο επίπεδο του ΕΠΠ. Τα ευρωπαϊκά επίπεδα θα πρέπει να αναγράφονται στα έγγραφα πιστοποίησης προσόντων και στις βάσεις δεδομένων ή μπτρώα προσόντων ώστε τα προσόντα να καταστούν πιο διαφανή και συγκρίσιμα. Η ορατότητα των επιπέδων ΕΠΠ αποτελεί βασικό στοιχείο της επιτυχούς εφαρμογής του ΕΠΠ.

Επί του παρόντος, 23 χώρες που συσχετίζονται με το ΕΠΠ αναγράφουν τα επίπεδα ΕΠΠ στα πιστοποιητικά, διπλώματα ή συμπληρώματα Europass, ενώ 17 χώρες καταχωρίζουν τα επίπεδα ΕΠΠ στις βάσεις δεδομένων ή στα μπτρώα προσόντων. Ορισμένες χώρες εργάζονται τώρα για να συνδέσουν τις βάσεις δεδομένων τους με την πύλη ευκαιριών μάθησης και προσόντων στην Ευρώπη. Μπορούν επίσης να συνδέσουν τα προσόντα τους με την ταξινόμηση ESCO¹².

Ανάπτυξη των ΕΘΠΠ και στροφή προς τα μαθησιακά αποτελέσματα

Το ΕΠΠ έχει επηρεάσει σημαντικά την ανάπτυξη των ΕΘΠΠ στην Ευρώπη. Επί του παρόντος, έχουν συσταθεί 43 ΕΘΠΠ, ενώ πριν από την έκδοση της πρώτης σύστασης για το ΕΠΠ το 2008 υπήρχαν μόνο 3.

Οι περισσότερες χώρες έχουν δημιουργήσει πλαίσια οκτώ επιπέδων, αν και ορισμένες διαθέτουν πλαίσια με λιγότερα ή περισσότερα επίπεδα (π.χ. το γαλλικό πλαίσιο έχει 5 επίπεδα, το ιρλανδικό 10 και το σκοτσέζικο 12). Ορισμένες χώρες χρησιμοποιούν επίσης υποεπίπεδα, προκειμένου να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντα ορισμένων ενδιαφερόμενων μερών και ενίοτε για να λάβουν υπόψη παλαιότερους τίτλους προσόντων.

Αν και τα πρώτα στάδια του ΕΠΠ επικεντρώθηκαν κυρίως στη δημιουργία των ΕΘΠΠ με σκοπό τη συσχέτιση αυτών με το ΕΠΠ, οι τρέχουσες δραστηριότητες πολλών ΕΘΠΠ εστιάζουν στην κατανομή των επιπέδων σε μεμονωμένα προσόντα και στην αναθεώρηση των προσόντων. Μέσα από την ανάπτυξη των εθνικών πλαισίων, το ΕΠΠ έχει ως εκ τούτου συμβάλει στη βελτίωση της διαφάνειας των εθνικών συστημάτων προσόντων.

10 * Η ονομασία αυτή χρησιμοποιείται με επιφύλαξη των θέσεων ως προς το καθεστώς και συνάδει με την απόφαση 1244 του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και τη γνώμη του Διεθνούς Δικαστηρίου σχετικά με τη Διακήρυξη της ανεξαρτησίας του Κοσσυφοπέδιου.

11 <https://ec.europa.eu/ploteus/>

12 <https://ec.europa.eu/esco/portal/home?resetLanguage=true&newLanguage=el>

Διάλογος μεταξύ ενδιαφερομένων μερών

Μια άλλη επίπτωση του ΕΠΠ ήταν η συμμετοχή και ο διάλογος μεταξύ φορέων εκπαίδευσης/κατάρτισης και απασχόλησης και διαφόρων παραγόντων στον τομέα της εκπαίδευσης/κατάρτισης. Εμπνευσμένα από το ΕΠΠ, σχεδόν όλα τα ΕΘΠΠ που έχουν συσχετιστεί με αυτό αποτελούν ολοκληρωμένα πλαίσια με ευρύ φάσμα προσόντων. Ως αποτέλεσμα, έχουν δημιουργηθεί μόνιμες δομές διαλόγου σε αρκετές χώρες στις οποίες εντάσσονται οι δημόσιες αρχές, η τριτοβάθμια εκπαίδευση, η ΕΕΤ, οι κοινωνικοί εταίροι και οι οργανώσεις πολιτών.

ΕΘΠΠ και ανώτατη ΕΕΚ

Η υλοποίηση του ΕΠΠ και ο διάλογος έχουν οδηγήσει σε ένα υψηλότερο επίπεδο ισοτιμίας μεταξύ της ΕΕΚ και της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ορισμένες χώρες. Οι περιγραφικοί δείκτες του ΕΠΠ είναι ουδέτεροι σε σχέση με την ακαδημαϊκή και την επαγγελματική κατάρτιση, και δεν ορίζουν το επίπεδο στο οποίο πρέπει να ενταχθούν οι διαφορετικοί τύποι προσόντων. Από την υλοποίηση του ΕΠΠ προκύπτει ότι τα προσόντα με επαγγελματικό προσανατολισμό μπορούν επίσης να τοποθετούνται στα επίπεδα 5-8 (για παράδειγμα, το γερμανικό και αυστριακό πτυχίο του αρχιτεκνίτη τοποθετείται στο επίπεδο 6, ενώ το ελβετικό ΕΘΠΠ έχει σχεδιαστεί ρητά με γνώμονα την εν λόγω αρχή).

Διασύνδεση των πλαισίων προσόντων και επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης

Η σύσταση του 2012 σχετικά με την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης έκρινε σημαντική τη σύνδεση με το ΕΠΠ για την περαιτέρω εφαρμογή των ρυθμίσεων επικύρωσης σε όλη την Ευρώπη. Η επικαιροποίηση του 2016 του ευρωπαϊκού καταλόγου για την επικύρωση¹³ επιβεβαίωσε ότι οι χώρες δίνουν πλέον υψηλή προτεραιότητα στη διασύνδεση των πλαισίων και των ρυθμίσεων επικύρωσης. Το ΕΠΠ και τα ΕΘΠΠ, μέσω της εστίασής τους στα μαθησιακά αποτελέσματα, ενεργούν ως σημείο αναφοράς για τον προσδιορισμό, την τεκμηρίωση, την αξιολόγηση και την αναγνώριση της μάθησης που αποκτάται στο πλαίσιο μη τυπικών και άτυπων δομών μάθησης.

Προσόντα που χορηγούνται εκτός της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Τα περισσότερα ΕΘΠΠ στην Ευρώπη καλύπτουν προσόντα που προσφέρονται σε πλαίσια τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (π.χ. ΕΕΚ, τριτοβάθμια εκπαίδευση και γενική εκπαίδευση). Τα προσόντα αυτά ρυθμίζονται και χορηγούνται από τις εθνικές αρχές. Ωστόσο, παρατηρείται ότι όλο και περισσότερες χώρες ανοίγουν τα πλαίσιά τους στα προσόντα της συνεχούς και περαιτέρω εκπαίδευσης και κατάρτισης, τα οποία συχνά χορηγούνται εκτός του επίσημου εθνικού συστήματος προσόντων.

Παγκόσμιες επιπτώσεις

Το ΕΠΠ και οι περιγραφικοί δείκτες των επιπέδων του αποτέλεσαν πηγή έμπνευσης για την ανάπτυξη πλαισίων προσόντων σε όλο τον κόσμο. Αυτή τη στιγμή υφίστανται ή βρίσκονται υπό ανάπτυξη περισσότερα από 150 ΕΘΠΠ¹⁴. Μια θετική επίπτωση του ότι το ΕΠΠ είναι σχετικά γνωστό εκτός Ευρώπης είναι ότι οι φορείς αναγνώρισης κατανοούν πιο εύκολα τα επαγγελματικά προσόντα, το οποίο διευκολύνει την αναγνώρισή τους.

13 <http://www.cedefop.europa.eu/el/events-and-projects/projects/validation-non-formal-and-informal-learning/european-inventory>

14 <https://publications.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/406d3baf-deef-11e7-9749-01aa75ed71a1>

Μια ματιά στο μέλλον

Η αναθεώρηση της σύστασης σχετικά με το ΕΠΠ τον Μάιο 2017 έδωσε νέα ώθηση στη διαδικασία ΕΠΠ. Η σύσταση καλεί τα κράτη μέλη να επανεξετάζουν και να επικαιροποιούν, όποτε κρίνεται σκόπιμο, τη συσχέτισή τους με το ΕΠΠ, ώστε να εξασφαλίζεται ότι οι πληροφορίες στις οποίες βασίζεται η συσχέτιση είναι ακριβείς, διαφανείς και αντικατοπτρίζουν τυχόν σχετικές αλλαγές σε εθνικό επίπεδο. Παράλληλα, ο πυρήνας της διαδικασίας ΕΠΠ, δηλαδή η συσχέτιση των ΕΘΠΠ και των επιπέδων τους με το ΕΠΠ, εξακολουθεί να υφίσταται.

Η αναθεωρημένη σύσταση συνιστά σημαντικό βήμα προς την ωρίμαση του ΕΠΠ. Αν και τα πρώτα στάδια του ΕΠΠ επικεντρώθηκαν κυρίως στη συσχέτιση των ΕΘΠΠ με το κοινό πλαίσιο αναφοράς, η διαδικασία χαρακτηρίζεται πλέον από την ένταξη των πλαισίων προσόντων. Όλα τα πλαίσια προσόντων που συσχετίζονται με το ΕΠΠ πρέπει να σέβονται τις κοινές αρχές διασφάλισης της ποιότητας του παραρτήματος IV της σύστασης.

Στο πλαίσιο του ΕΠΠ, η δημιουργία διαδικασιών για τον καθορισμό επιπέδων για τα διεθνή προσόντα που περιλαμβάνονται σε εθνικά πλαίσια θα είναι ένα νέο πεδίο εργασίας στο οποίο οι ανταλλαγές πληροφοριών και οι διαβουλεύσεις μεταξύ των κρατών μελών θα είναι ζωτικής σημασίας από άποψη συνοχής.

Η αναθεωρημένη σύσταση ανοίγει επίσης τον δρόμο για μια πιθανή συνεργασία με τρίτες χώρες, προκειμένου να καταστεί δυνατή η σύγκριση των οικείων (εθνικών ή περιφερειακών) πλαισίων προσόντων με το ΕΠΠ. Μια τέτοια συνεργασία θα μπορούσε να ενισχύσει τη συγκρισιμότητα των προσόντων της Ευρώπης και των τρίτων χωρών, καθώς και να διευκολύνει την κινητικότητα τόσο των πολιτών της ΕΕ όσο και των πολιτών τρίτων χωρών.

Στο εγγύς μέλλον, θα συνεχιστούν οι εργασίες μεταξύ άλλων για την περιγραφή, τη χρήση και την εφαρμογή των μαθησιακών αποτελεσμάτων με σκοπό την αύξηση της διαφάνειας και την περαιτέρω κατανόηση και συγκρισιμότητα των προσόντων.

Η επικοινωνία θα βελτιωθεί με σκοπό την καλύτερη προσέγγιση των εργοδοτών, φορέων παροχής εκπαίδευσης και κατάρτισης, διδασκομένων, εργαζομένων και άλλων ενδιαφερομένων και την ενημέρωση αυτών σχετικά με το οφέλη του ΕΠΠ και των ΕΘΠΠ. Προκειμένου να αναδείξει την προστιθέμενη αξία του ΕΠΠ και να ενθαρρύνει τη χρήση του, η αναθεωρημένη σύσταση εξακολουθεί να δίνει έμφαση στην αναγραφή των αντίστοιχων επιπέδων ΕΠΠ στα προσόντα.

Τέλος, το ΕΠΠ είναι επίσης σε θέση να αντιμετωπίσει τις μελλοντικές εξελίξεις στη μάθηση και την εργασία. Για να είναι προσαρμοσμένα στον ψηφιακό κόσμο του σήμερα, τα επίπεδα ΕΠΠ μπορούν επίσης να καταχωρούνται στις βάσεις δεδομένων προσόντων. Επιπλέον, η αναθεωρημένη σύσταση περιλαμβάνει ένα κοινό σύνολο πεδίων δεδομένων για την ηλεκτρονική δημοσίευση των πληροφοριών σχετικά με τα προσόντα με επίπεδο ΕΠΠ. Αυτό θα βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να συμβαδίσουν με τους νέους τρόπους να μοιράζονται και να συνδέουν τις πληροφορίες προς όφελος των διδασκομένων, των εργαζομένων, των ατόμων που αναζητούν εργασία και των εργοδοτών. Οι εργασίες σχετικά με τις ευρωπαϊκές πύλες, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι πληροφορίες σχετικά με τα προσόντα είναι προσβάσιμες και δημοσιεύονται, επίσης θα συνεχιστούν, με σκοπό την προσαρμογή τους στις ανάγκες του αύριο.

Ακρωνύμια

Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης	Cedefop
Ευρωπαϊκό σύστημα ακαδημαϊκών μονάδων για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση	ECVET
Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων	ECTS
Ευρωπαϊκό πλαίσιο προσόντων για τη διά βίου μάθηση	ΕΠΠ
Ευρωπαϊκό πλαίσιο αναφοράς για τη διασφάλιση της ποιότητας στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση	EQAVET
Ευρωπαϊκή ταξινόμηση δεξιοτήτων, ικανοτήτων, προσόντων και επαγγελμάτων	ESCO
Ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	ESG
Ευρωπαϊκό Ίδρυμα Επαγγελματικής Εκπαίδευσης	ETF
Ευρωπαϊκή Ένωση	ΕΕ
Εθνικό(ά) πλαίσιο(α) προσόντων	ΕΘΠΠ
Επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση	ΕΕΚ

Επικοινωνήστε απευθείας με την ΕΕ

Σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση υπάρχουν εκατοντάδες κέντρα πληροφόρησης Europe Direct. Μπορείτε να βρείτε τη διεύθυνση του πλησιέστερου κέντρου στον ιστότοπο: <http://europa.eu/contact>

Επικοινωνήστε τηλεφωνικά ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου

Η Europe Direct είναι μια υπηρεσία που απαντά στις ερωτήσεις σας για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Μπορείτε να επικοινωνήσετε με αυτή την υπηρεσία

- με κλήση χωρίς χρέωση στον αριθμό: 00 800 6 7 8 9 10 11 (ορισμένοι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας χρεώνουν τις κλήσεις αυτές),
- στον ακόλουθο κανονικό αριθμό: +32 22999696 ή
- μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου: https://europa.eu/european-union/contact_el

Βρείτε πληροφορίες για την ΕΕ στο διαδίκτυο

Πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ είναι διαθέσιμες στον ιστότοπο Europa: https://europa.eu/european-union/index_el

Εκδόσεις της ΕΕ

Μπορείτε να τηλεφορτώσετε ή να παραγγείλετε τις δωρεάν και επί πληρωμή εκδόσεις της ΕΕ στη διεύθυνση: <https://publications.europa.eu/el/publications>. Μπορείτε να ζητήσετε πολλαπλά αντίγραφα δωρεάν εκδόσεων επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct ή με το τοπικό σας κέντρο πληροφόρησης (βλ. [https:// europa.eu/european-union/contact_el](https://europa.eu/european-union/contact_el)).

Νομοθεσία της ΕΕ και σχετικά έγγραφα

Για πρόσβαση σε νομικά έγγραφα της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου της ενωσιακής νομοθεσίας από το 1952 σε όλες τις επίσημες γλώσσες, μεταβείτε στον δικτυακό τόπο EUR-Lex, στην ακόλουθη διεύθυνση: <http://eur-lex.europa.eu>.

Δημόσια δεδομένα από την ΕΕ

Η Πύλη Δημόσιων Δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (<http://data.europa.eu/euodp/el/>) παρέχει πρόσβαση σε σύνολα δεδομένων από την ΕΕ. Επιτρέπεται η λήψη και η επαναχρησιμοποίηση δεδομένων δωρεάν, τόσο για εμπορικούς όσο και για μη εμπορικούς σκοπούς.

Στόχος του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (ΕΠΠ) για τη διά βίου μάθηση είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της συγκρισιμότητας και της δυνατότητας μεταφοράς των προσόντων. Το φυλλάδιο αυτό δημοσιεύεται με αφορμή την 10η επέτειο του ΕΠΠ και περιγράφει το πλαίσιο γενικότερα, πώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ποιος επωφελείται. Τονίζει επίσης τα επιτεύγματα του ΕΠΠ τα τελευταία 10 χρόνια και λαμβάνει υπόψη τις μελλοντικές εξελίξεις.

Μπορείτε να τηλεφορτώσετε τις εκδόσεις μας ή να εγγραφείτε δωρεάν στο <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=93&langId=el>.

Εάν επιθυμείτε να ενημερώνεστε τακτικά για τις δραστηριότητες της Γενικής Διεύθυνσης Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Κοινωνικής Ένταξης, εγγραφείτε συνδρομητής για να λαμβάνετε δωρεάν το ηλεκτρονικό ενημερωτικό δελτίο Social Europe στον δικτυακό τόπο <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=371&langId=el>.

@socialeurope

@EU_Social

